

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

111

februari 2014

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179	rudy.dillen@telenet.be
Susanne Verwimp	penningmeester - schatbewaarder a.i. 0472-448064	susanne.verwimp@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - standhouders 0473-556266	koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - veilingroeper 0475-552400	frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris 0479-208820	herwig.helsen1@telenet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals	
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601	GEBABEBB
lidgelden	12 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (18 € voor leden in het buitenland)
	8 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (11 € voor leden in het buitenland)
	1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -16 jaar, vergezeld van een volwassen lid	
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad	
website	www.numismatica-herentals.be	

maandelijkse clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30–12 u
lokaal : parochiezaal St-Antonius – Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

op de cover een antieke Joodse munt met een optisch
truukje : draai de munt 90° naar rechts, de leeuw verdwijnt
en het gebaarde hoofd wordt zichtbaar (zie ook artikel).

Door deze **QR-code** in te scannen met je gsm kom je direct op onze site!

Artikels mogen worden overgenomen mits de gepaste verwijzing.
De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdrage.

Tentoonstelling

CLUBNIEUWS

De naam St-Jan Berchmans vinden we terug over gans Vlaanderen, maar vooral in onze contreien. Het wie-wat-hoe&waarom vernemen we via de tentoonstelling van Johan Laevers *Penningen van St-Jan Berchmans*. Een info-bundeltje met duiding ligt weer klaar om mee te nemen.

Busreis naar beurs van Argenteuil (Parijs), zon 2 feb

Het initiatief kent veel bijval, de bus zal volzet zijn ! We vragen iedereen om de afgesproken uren te respecteren. Gelieve 5 min vooraf aanwezig te zijn, zodat we geen overbodig oponthoud hebben ... !

Bericht aan de leden : (indien aangevinkt)

- 0 lidgeld 2014 nog betalen
- 0 Brigand-medaille-2013 nog afhalen
- 0 EGMP-jaarboek-2013 nog afhalen

Deelname aan de Quiz van de Herentalse Cultuurraad

Op vrijdag 7 februari treden de *Numismatiekers* en de *Numismaten* weer aan in de 9e quiz van de Herentalse Cultuurraad, 20u in zaal 't Hof, Grote Markt. De deelnemers verzamelen 19.45u aan de toog voor indeling van de ploegen. Leden, met een brede kennis, die een spannend avondje wel zien zitten, laten dit weten : rudy.dillen@telenet.be, 0471-329179.

Controle van de lidkaarten !

Tijdens de clubactiviteit van zondag 9 februari doen we onze jaarlijkse controle van de lidkaarten-2014. Gelieve deze spontaan te tonen bij het binnenkomen van de zaal, aub. Hebt u er nog geen in bezit, dan kan dat onmiddellijk geregeld worden aan onze bestuurstafel. **Alvast Bedankt !**

Met droefheid melden we u het spijtige overlijden van **Gust Verboven** (75j) op 25 dec 2013. Als mede-oprichter, 10 jaar geleden, was Gust één van de *Founding Fathers* van onze vereniging. Een paar jaar geleden had hij zijn bestuursfunctie als penningmeester al moeten afgeven wegens gezondheidsproblemen, nu werd een hardnekkige ziekte hem fataal. Bestuur en clubleden wensen zijn familie alle sterkte toe.

Bedankt Gust wat je voor Numismatica hebt betekend !!

11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -16 jaar
munt + bankbiljet + album voor elke aanwezige jongere

11.20u **Aanwezigheidstombola** gratis voor aangesloten leden

- * zilveren dollar, 100 jaar Library of Parliament - Canada 1976
- * zilveren 100 lirot, Hannukka, Egyptische lamp - Israel 1979
- * zilveren penning, Nat. Tentoonst. Lausanne - Zwitserland 1964
- zilveren 50 escudos, 500j S. Tomé é Principe - Portugal 1970

11.25u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 frank, Helvetia - Zwitserland 1886
- * zilveren 5 pesetas, Amadeo I - Spanje 1871
- zilveren 10 gulden, 25 jaar koningin Juliana - Nederland 1973
- * zilveren 500 frank, 40 jaar koning Boudewijn - België 1991
- zilveren 5 francs, Hercules - Frankrijk 1848
- zilveren dollar, 100 jaar Calgary - Canada 1975
- zilveren 50 schilling, 50 jaar Nat. Rundfunk - Oostenrijk 1974
- zilveren 250 frank, 60 jaar koningin Astrid - België 1995

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Côtes de Gascogne - 2012

11.30 u **start van de clubveiling** tijdig uw biednummer afhalen

LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs
011	325	072	343	145	389	403	260	531	19
029	593	073	194	163	33	408	297	533	274
051	528	074	217	170	584	411	385	537	131
052	304	075	49	175	471	412	536	538	142
053	514	110	198	211	283	413	532	539	204
054	185	115	143	212	455	421	160	540	454
055	20	116	428	213	396	431	225	541	421
061	374	117	361	214	85	432	78	556	145
062	330	118	27	223	157	433	181	559	516
063	162	119	412	227	328	434	107	560	130
064	322	120	77	228	485	442	326	577	441
065	484	121	507	242	228	459	166	588	224
066	14	122	223	243	144	472	95	589	498
067	147	123	321	313	151	488	262	590	464
068	517	124	579	316	589	497	465	599	512
069	313	125	572	317	213	498	249		
070	219	143	397	318	69	512	404		
071	248	144	28	319	296	513	437		

Nieuwjaarsreceptie : munten kijken bij een hapje & een drankje ...

CD-rom met de EGMP-jaarboeken 1983-2003 op komst!

Het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde - sinds 2000 mogen wij het predicaat 'koninklijk' aan onze naam toevoegen - is in België de grootste numismatische vereniging, en is samengesteld uit 9 autonome Nederlandstalige afdelingen met in totaal circa 1200 leden, waarvan 45 uit het buitenland. Elke aangesloten afdeling behoudt, mits het respecteren van een aantal statutair vastgelegde voorwaarden, haar eigen karakter, en bepaalt zelf haar numismatische activiteiten. De afdelingen zijn vertegenwoordigd in de overkoepelende raad van beheer, die samen met een dagelijks bestuur, instaat voor de goede werking van het EGMP.

De vereniging heeft tot doel de numismatiek te bevorderen, niet alleen door het organiseren van bijeenkomsten waarop de verzamelaars nieuwe aanwinsten kunnen verwerven, maar ook door het aanmoedigen van kennisoverdracht tussen de leden. Met dit doel heeft de vereniging, van bij haar oprichting in 1950, een tijdschrift uitgegeven waarin numisma-tische onderwerpen, in de meest brede zin van het woord (munten, pen-ningen, bankbiljetten), aan bod kwamen. Aangezien de vereniging toen ook een Franstalige vleugel had (de *Alliance Numismatique Européenne* of AEN), was dit tijdschrift aanvankelijk tweetalig, maar al snel werd overgegaan tot afzonderlijke publicaties. In 1982 werd trouwens in vriendschap overeengekomen dat het EGMP en de AEN elk hun eigen weg zouden gaan. Het jaar daarop besloot het EGMP het periodiek tijdschrift te vervangen door een Jaarboek, dat in 2013 dus zijn 30ste verjaardag viert.

In de loop van deze 30 jaar zijn meer dan 6.000 pagina's aan numisma-tische artikels verschenen. Daarnaast hebben de technologieën op het vlak van informatiebeheer een belangrijke evolutie doorgemaakt, waar-door het raadplegen van (oudere) informatiebestanden heel wat kan worden vereenvoudigd. Andere numismatische verenigingen zijn ons trouwens al voorgegaan in de digitale ontsluiting van hun jaarlijkse publicaties: we denken aan het Koninklijk Belgisch Genootschap voor Numismatiek (KBGN, via zijn website) en aan het Koninklijk Neder-lands Genootschap voor Numismatiek (KNGMP, via een editie op cd-rom), om in ons eigen taalgebied te blijven.

Het bestuur van het EGMP vond het dan ook gepast om in 2014 onze leden de mogelijkheid van een digitale versie van de reeds gepubliceerde Jaarboeken aan te bieden. Hierbij is geopteerd voor een uitgifte op cd-rom, waarbij alle Jaarboeken sinds 1983 zijn verwerkt tot één groot pdf-bestand,

met dien verstande dat enkel de numismatische bijdragen hierin zijn opgenomen (dus met weglating van de verslagen van de Algemene Vergaderingen, van de lijsten met de namen van de bestuursleden en de sponsors, met de overlijdensberichten, e.d.).

De oudere Jaarboeken, die nog niet met behulp van de pc werden opge maakt (dit is ongeveer de helft), moesten worden ingescand, terwijl voor de meer recente kon worden vertrokken van elektronische versies. Dit weerspiegelt zich natuurlijk in de kwaliteit, vooral van de illustraties, die bij de oudere Jaarboeken niet optimaal is; hierbij moest echter een compromis worden gevonden tussen enerzijds, de kwaliteit (meer bepaald de resolutie waarin de Jaarboeken zijn ingescand), en anderzijds, het volume (en daarmee samenhangend, de opzoeksnelheid). Bovendien was het zeker niet de bedoeling dat deze elektronische versie van de artikels geschikt zou zijn om reproductie toe te laten.

De nadruk werd dus gelegd op het beter toegankelijk maken van de informatie die in de Jaarboeken zit opgeslagen. Dit gebeurt in de eerste plaats via een geglobaliseerde inhoudstafel die vooraan de pdf zit, maar daarnaast ook - en eigenlijk vooral - via de mogelijkheid om in heel het bestand (zoals gezegd, meer dan 6.000 pagina's) te zoeken naar een willekeurig woord. Wij gaan ervan uit dat iedereen die over een pc beschikt, daarop wel een programma heeft staan om een pdf te lezen.

Deze programma's laten ook toe om in een zoekvenster dat zich doorgaans bovenaan het scherm bevindt, een trefwoord in te geven; via een systeem met pijltjes of met een indicatie van het type 'Next/Previous' kan u dan springen van de ene plaats naar de volgende waar het woord in kwestie voorkomt (er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen hoofdletters en kleine letters). Omdat, zoals gezegd, er is naar gestreefd om het volume computergeheugen dat het bestand inneemt, zo beperkt mogelijk te houden, verloopt deze opzoeking doorgaans zeer snel; het verdient trouwens aanbeveling, teneinde nog kortere antwoordtijden te krijgen, om het bestand eerst te kopiëren van de cd-rom naar de harde schijf van uw pc, maar dit is niet echt noodzakelijk.

Zoals dat voor de papieren versie van de Jaarboeken het geval is, vragen wij dat ook voor deze cd-rom-versie een correcte bronvermelding zou gebeuren wanneer de informatie die u heeft gevonden, wordt gebruikt bij het schrijven van een publicatie. **Kostprijs** van deze cd-rom: 2 euro.

Willy Geets, alg. voorzitter EGMP. Contact: willy.geets@skynet.be
Voorinschrijving noodzakelijk via EGMP-site of bij uw clubvoorzitter !

Israel Museum obtains world's 'first Jewish coin'.

An American donor gives Jerusalem Museum a collection of 1.200 silver Persian coins, including 4th c. BC drachm with earliest mention of Judea

The Israel Museum has acquired over 1.200 ancient silver Persian coins, among the earliest known currency from the area, including what the museum has identified as the world's oldest Jewish coin.

The coins, dated to the 5th and 4th centuries BC when the region was controlled by the Persian Empire, constitute 'the largest collection in the world of Persian-period coins.' The collection includes a number of previously unknown varieties, the museum said. Chief among the rare artifacts is a silver drachm, an ancient coin based upon the Greek drachm, which, in clearly legible Aramaic script, bears the word *yehud*, or Judea.

'It's the earliest coin from the province of Judea', the museum's chief curator of archaeology, Haim Gitler, said in an interview with The Times of Israel, calling the 5th century silver drachm the 'first Jewish coin'.

The coin collection dates to the period a century or more after the Achaemenid Persian Empire under Cyrus II (the Great) conquered and annexed the Neo-Babylonian Empire in 539 BC. The Persians ruled the Levant for the next two centuries, until Alexander of Macedon stormed through and toppled their empire. Roughly a century before Persia conquered the Middle East, the earliest known currency was minted from electrum - a silver-gold alloy - in Lydia, western Asia Minor. The idea of precious metal coinage spread across the empire. Judea, Samaria and Philistia, part of the satrapy of Syria and Jerusalem, began minting their own coins shortly thereafter.

The 3.58g *yehud* coin - a hair or two lighter than today's one shekel coin - was reportedly found in the hills southwest of Hebron and was bought at an auction by New York antiquities collector Jonathan Rosen. Rosen, 'one of the world's most important private collectors of Mesopotamian art',

according to *The New York Times*, agreed to donate his entire collection of Persian-era coins to the museum in March 2013.

Although there are a handful of other examples of coins bearing the name Judea, Gitler said the silver drachm was a 'unique coin' in its design, and was likely minted in Philistia, the coastal plain encompassing the modern cities of Ashdod, Ashkelon and Gaza, for use in the province of Jerusalem. 'Only later did Judea start to mint its own coins', he said.

Then, as now, Judea, Samaria and Philistia sat at the crossroads of civilizations and at the far reaches of the Persian Empire, and local artisans would imitate styles from coins that arrived from abroad. The coinage represented in the collection consequently exhibits a stunning array of artistic influences from Persia, Greece, Anatolia and Egypt.

The Judean drachm's iconography is representative of the local fusion of artistic designs. Emblazoned on its obverse is a gorgoneion, a Greek icon of the head of a gorgon which serves as a talisman against evil, but its hair is stylized like the Egyptian goddess Hathor. On the reverse side is a lion astride a cow with the Aramaic letters yod, heh and dalet. The exact meaning of the coin's iconography remains undetermined. Based on the stylization of the gorgon head, which in earlier incarnations was demonic and bestial and over the centuries became more anthropomorphic, and the style of the Aramaic script, Gitler dated the coin to the early 4th century BC.

'We barely have any information or texts describing the Persian period in Palestine, so almost all that we know comes from these coins', he said. Gitler explained that the tiny images engraved in silver offer a glimpse into the appearance, manner of dress and language spoken by inhabitants of the region at the time.

A Philistian drachm from the late 5th century BC in the collection employs a clever example of 'optical trickery' in its design, he noted. When turned 90° counterclockwise, the lion on the coin's reverse becomes the helmet of the bearded man, and its paws becomes the man's hair.

'The coins really show us a variety of motifs which is unequalled' in the Persian Empire, Gitler said.

Oplossing muntenpuzzel

1 pond Tutanchamon, Egypte

Met 40 inzendingen breken we weer een record ! 36 strookjes hadden het sleutelwoord correct : NEFERTITI. Voor de schiftingsvraag moest het gewicht geraden worden van de scarabee onder de plexi-piramide : deze woog exact 354g. Gilbert De Doncker uit Beerse had de bewuste dame gevonden, benaderde met 372g het dichtst het gewicht van de mestkever-uit-speksteen en ontving uit handen van Leopold Verbist de zilveren prijsmunt met de daaraan verbonden fles wijn. Dank aan alle deelnemers voor het geleverde zoekwerk, proficiat aan Gilbert !!

vragen

antwoorden

1. Wat staat er op de voorzijde? **Dodenmasker van Tutanchamon**
2. Wat is het christelijke jaartal ۲۰۰۵ op de kz? **2005**
3. Wat is het islamitische jaartal ۱۴۲۶ op de kz? **1426**
4. Wat betekent het omschrift جمهورية مصر العربية op de kz?
Arabische Republiek Egypte
5. Wat was de oorspronkelijke naam van Tutanchamon? **Tutanchaton**
6. Wie vond zijn graf in 1922? **Howard Carter**
7. Wat betekent de 'Vloek van de Farao'?
Iemand die het graf van een farao opent zal gestraft worden!
8. Waar bevindt zich het graf van Tutanchamon? **Vallei der Koningen**
9. Wie was de vader van Tutanchamon? **Achnaton**

Vz. Dodenmasker van Tutanchamon

Rondom: een krans van lotusbloemen

Kz. In het midden: ١ جنيه (1 pond)

Rondom: جمهورية مصر العربية ٢٠٠٥ ONE POUND ١٤٢٦

(Arabische Republiek Egypte AD2005 EEN POND AH1426)

Bimetaal: ring koper 75 % nikkel 25 %, centrum koper 75 % zink 20 %
nikkel 5 %, Ø 25 mm, 8,5 g

Amon of Aton?

Achnaton (ca. 1363-1335 v.C.) was een farao van de 18de dynastie die gehuwd was met zijn nicht Nefertiti en nog 2 andere vrouwen. Het was destijds in Egypte de gewoonte te huwen binnen de familie, met uiteraard inteelt en ongezonde kinderen als gevolg. Hij is gekend als de ketter-koning want hij schafte het traditionele Egyptische meergodendom af met als hoofdgod Amon (ook Amon-Ra genoemd), voerde het monotheïsme in met als enige god de zonnegod Aton, en verplaatste de hoofdstad Thebe (vandaag Luxor) naar het nieuw te bouwen Amarna. Dat was niet eens zo'n gek idee want het leven op aarde hebben we te danken aan de zon. Het was de eerste

Buste van Nefertiti in het Neues Museum te Berlijn

poging in de geschiedenis om een monotheïsme in te voeren waarmee hij zijn tijd ver vooruit was. Egypte was toen al meer dan 2000 jaar polytheïstisch. De traditionele monotheïstische godsdiensten, het Jodendom, het Christendom en de Islam, bestonden immers nog niet.

Hij liet ook vele tempels van de oude goden sluiten. Dat veroorzaakte veel ongenoegen bij de priesters en zelfs chaos want het bestuur van het land verliep veelal via de tempels. Hij noemde zijn zoon Tutanchaton: “Levend evenbeeld van Aton”. Zijn moeder werd in 2008 met DNA-onderzoek door Zahi Hawass geïdentificeerd als mummie KV35YL, naam onbekend. Na de dood van Achnaton (mogelijk vermoord) werd zijn nieuwe godsdienst terug afgevoerd en keerde men terug naar de oude hoofdstad Thebe. Amarna werd verlaten en gesloopt. De wereldberoemde Nefertiti-buste werd opgegraven in 1912 in Amarna. De naam van Tutanchaton werd noodzakelijkerwijze veranderd in Tutanchamon: “Levend evenbeeld van Amon”.

Tutanchamon (ca. 1342-1323 v.C.)

Na nog een tussen-farao Smenchkare werd Tutanchamon farao op 9-jarige leeftijd. Hij was een onbelangrijke farao. Hij was gehuwd met zijn halfzuster Anchesenamon, dochter van Nefertiti. Hij overleed op 19-jarige leeftijd en zijn dood is nog steeds het onderwerp van speculaties. Hij had reeds een zwakke gezondheid als resultaat van inteelt (hij had o.a. een klompvoet en liep met een stok) en was ook besmet met malaria. Mogelijk overleed hij aan een ontstoken beenbreuk tengevolge een val van een wagen.

In de periode 2008-10 deed Zahi Hawass (°1947), een bekend Egyptisch archeoloog en Egyptoloog, DNA-onderzoek op de mummie van Tutanchamon en vele andere die toeliet heel wat mummies te

identificeren en hun familierelaties te kennen. Dat toonde o.a. aan dat Achnaton de vader is van Tutanchamon, wat al langer werd vermoed.

Al zijn de Arabieren in Egypte vandaag erg fier over de geschiedenis van hun land, getuige hiervan deze prachtige munt, toch zijn ze niet de afstammelingen van de oude Egyptenaren, want de Arabieren migreerden maar vanuit het oosten naar Egypte (en andere Arabische landen) in de 7de eeuw. Wel zijn de christelijke Kopten de

*Dodenmasker van
Tutanchamon in het
Egyptisch Museum te Caïro*

afstammelingen van de oude Egyptenaren, al maken die maar 9 % uit van de huidige Egyptische bevolking.

De ontdekking van het graf van Tutanchamon in 1922

Het graf van Tutanchamon werd in 1922 opgegraven in de Vallei der Koningen (bij Luxor) door de Engelsman Howard Carter (1874-1939), die gesponsord werd door de Engelse mecenas lord Carnarvon (1866-1923). Dat was de meest opzienbarende archeologische vondst van de 20ste eeuw. Carnarvon overleed 5 maand later en dat was de oorsprong van een hardnekkige legende die zegt dat iemand die het graf van een farao opent zal gestraft worden, de "Vloek van de Farao" genoemd. Het was het enige farao graf dat vrijwel ongeschonden teruggevonden werd; de anderen werden reeds in de oudheid geplunderd. Dit kwam doordat het uitgegraven zand tijdens de bouw van het graf voor Ramses VI op de ingang van het graf van Tutanchamon werd gestort en het daardoor onzichtbaar werd. Carter had 15 jaar gegraven zonder veel te vinden en had de laatste jaren zijn sponsor Carnarvon zwaar moeten bepraten omdat die het wilde opgeven. Hij had 5 jaar vroeger reeds gegraven in een zone tegenover het graf van Ramses VI maar was gestopt toen hij stootte op de resten van oude arbeidershutjes. Ten einde raad groef hij er opnieuw, deze keer door 3 meter sediment dat zich daar gedurende 3000 jaar had opgehoopt, met succes!

Howard Carter en de sarcofaag van Tutanchamon, 1923

De enorme schatten van het graf van Tutanchamon zijn vandaag te bezichtigen in het Egyptisch Museum te Caïro. Het meest gekende stuk is het gouden dodenmasker. In het graf werden ook 2 gemummificeerde dochttertjes gevonden, allebei doodgeboren, mogelijk ook te wijten aan inteelt. Er is ook een tentoonstelling van kopieën van de schatten van het graf (want de echte stukken mogen Egypte niet meer verlaten) die de wereld rondreist, en die in 2011 nog te zien was in Brussel.

De geldcirculatie in het huidige Egypte

Egypte heeft de laatste tientallen jaren nogal wat last gehad van politieke instabiliteit, hetzij door terroristische aanslagen, hetzij door revoluties. Dat veroorzaakte periodes van hoge inflatie. Tijdens zo'n periode verdwijnen de munten (en eventueel de kleinere bankbiljetten) snel uit het betalingsverkeer omdat ze maar een marginale waarde meer vertegenwoordigen. Veel landen in Afrika hebben daar last van. Sommigen hebben tientallen jaren helemaal geen munten, uitsluitend bankbiljetten.

Toen ik in 1991 Egypte bezocht was er geen enkele munt in het betalingsverkeer te bespeuren. In 1992 werden opnieuw munten van 5, 10 en 20 piaster uitgegeven, maar die hielden het ook maar enkele jaren uit. Vanaf 2005 werd een nieuwe poging ondernomen en werden munten van 5, 10, 25 en 50 piaster evenals het hier besproken zeer mooie 1 pondstuk uitgegeven. Maar hoelang zullen ze het uithouden want de huidige politieke situatie is beslist ook niet stabiel te noemen.

De islamitische jaartelling

De munt toont zowel het christelijke jaartal (AD, Anno Domini) als het islamitische jaartal (AH, Anno Hegirae). De islamitische jaartelling begint in het jaar waarop de hidjra, of de emigratie van Mohammed van Mekka naar Medina plaatsvond in AD622. Het is een zuivere maankalender: elke maand begint bij de nieuwe maan. Het telt 12 maanmaanden van afwisselend 29 en 30 dagen, in totaal 354 dagen, waardoor het langzaam inloopt op het christelijke. De ramadan, het Suikerfeest en het Offerfeest vallen daardoor ieder jaar anderhalve week vroeger.

Bibliografie

Wikipedia: *Tutankhamun*, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tutankhamon>

Wikipedia: *Echnaton*, http://nl.wikipedia.org/wiki/Amenhotep_IV

Wikipedia: *Egyptian pound*, http://en.wikipedia.org/wiki/Egyptian_pound

Nieuw briefje van 10 : extra beveiligd om vervalsingen te stoppen

Vorig jaar in ons land 75% meer valse biljetten onderschept dan in 2012

Eind september komt een nieuw briefje van 10 € in omloop dat een pak beter beveiligd is dan het huidige. De ECB hoopt op die manier de toenemende plaag van de vervalste biljetten een halt te kunnen roepen. De nieuwe briefjes zullen ook langer meegaan dankzij een speciale toplaag.

Vorig jaar zijn in ons land bijna 40.000 valse bankbiljetten onderschept. Dat is 75% meer dan in 2012. In heel Europa waren er 670.000 vervalsingen, bijna 20% meer dan in 2012. Nochtans vindt de ECB dat dat al bij al nog best meevalt, omdat er meer dan 15 miljard echte biljetten in omloop zijn. In tegenstelling tot wat men zou vermoeden, zijn het niet de grootste briefjes die het meest vervalst worden, maar wel die van 20 en 50 euro. Zij zijn samen goed voor meer dan 3/4 van de vervalsingen. In de hoop het aantal vervalste biljetten te doen verminderen, of dan toch niet te laten aangroeien, brengt de ECB een nieuwe reeks biljetten uit. Die zullen een pak veiliger zijn dan de vorige. Ze hebben oa. meer hologrammen en een verkleuring van cijfer 10 op het biljet.

Tegenwerkende automaten.

De ECB heeft deze keer de problemen van bij de invoering van de nieuwe briefjes van 5 euro willen vermijden, en startte daarom al de pre-lancering, zelfs al komt het nieuwe biljet pas op 23 september in gebruik. Toen het nieuwe briefje van 5 gelanceerd werd doken problemen op omdat allerlei automaten nog niet aangepast waren toen het op de markt kwam.

Milieuvriendelijker

De nieuwe briefjes van 5 en 10 euro zijn niet alleen veiliger dan de vorige, ze zijn ook bedekt met een speciale coating die ervoor moet zorgen dat ze langer meegaan. Volgens de ECB werd die keuze niet alleen gemaakt om te besparen, maar ook uit milieuoverwegingen.

Wat is nieuw ?

Het smaragdgroene cijfer 10 (vz) verkleurt naar diepblauw bij het kantelen van het biljet. Het watermerk bevat een portret van Europa, een prinses uit de Griekse mythologie. Speciaal voor de blinden: lijntjes met verhoogde druk aan de zijkanten. Een speciale toplaag voor een langere levensduur. Een zilveren strook bevat hologrammen met het portret van Europa, een raam en de waarde van het biljet. Het cijfer 10 op de keerzijde is iets bruiner dan het rode op het oude biljet. *Bart Moerman*

Volgende leden ontvangen in mei-2014 een medaille (70mm) voor trouw lidmaatschap bij Numismatica Herentals EGMP.

10 jaar lid : Poorter (Gabriel Bourgart)

Jennie Andries (Hever/Schipl.)

Arthur Baeten (Herenthout)

Alfons Baeyens (Willebroek)

Louis Beullens (Nijlen)

Willy Boeckx (Olen)

Henri Bollen (Hamont-Achel)

Lodewijk Brabants (Herentals)

Jan Buersens (Herentals)

Fernand Caers (Meerhout)

Marijs Campforts (Lichtaart)

Robert De Ceuster (Diest)

Louis De Hert (Lier)

Koen De Pooter (Geel)

Alain De Wachter (Olen)

Koen De Wolf (Linden)

Rudy Dillen (Herentals)

Sonja Dillen (Lichtaart)

August Eyckmans (Westerlo)

Ludo Eysermans (Vosselaar)

René Feyaerts (Tremelo)

Frans Francken (Kapellen)

Joris Frederickx (Vosselaar)

Marc Gijs (Retie)

Marc Goris (Oud-Turnhout)

Werner Grosemans (Hasselt)

Frans Henderickx (Vorselaar)

René Hubert (Stabroek)

May Huybrechts (Grobbendonk)

Walter Huysmans (Turnhout)

André Indeherberge (Zonhoven)

Paul Jacobs (Grobbendonk)

Michel Jansen (Grobbendonk)

Peter Jansen (Grobbendonk)

Johan Laevers (Bekkevoort)

Rik Langewouters (Herentals)

Ad Lansen (IJsselstein-NL)

Frans Leppens (Mol)

August Luyten (Turnhout)

Dennis Maerschack (Geel)

Dirk Maes (Herentals)

Jos Mariën (Westerlo)

Angèle Mertens (Herentals)

Patrick Moonen (Dessel)

Michèle Niessen (Paal)

Monique Nuyts (Paal)

Alfons Ooms (Kasterlee)

Dirk Ooms (Erps-Kwerps)

Hieronymus Oris (Geel)

Patrick Pasmans (Diest)

Eddy Pauwels (Mol)

Vic Peinen (Kasterlee)

Roger Perck (Hever/Schiplaken)

Leon Philippe (Neerpelt)

Roger Philippot (Kampenhout)

Johan Piedfort (Herentals)

Leon Plas (Lichtaart)

Vic Schoonejans (Geel)

Paul Segers (Turnhout)

Raymond Smolders (Herentals)

Martin Spoormans (Arendonk)

Luc Suys (Meise)

Huguette Taymans (Gent)
Vlado Tuzanskyi (Herentals)
Hendrik V Caelenberghe (Wilrijk)
Jan Van den Bergh (Herentals)
François Vandeweyer (Herentals)
Jan Van Gompel (Olen)
Raf Van Gompel (Olen)
Hendrik Van Hauwe (Nijlen)
Jef Van Hemelen (Oevel)
Jef Van Hoeck (Vosselaar)
Corneel Van Leemput (Mechelen)
Roger Van Nuffel (Tenerife-S)

André Van Roy (Kapellen)
Juliaan Van Stappen (Stekene)
Leopold Verbist (St-Kat-Waver)
Gert Verboven (Herentals)
Guy Verboven (Herenthout)
Geert Verlinden (Herselt)
Luc Vermynen (Herentals)
Jos Verwimp (Herentals)
Susanne Verwimp (Herentals)
Wolfgang Waldmin (Wuppertal)
Willy Wuyts (Rotselaar)

Komen tevens in aanmerking voor de **Poorter** indien het lidmaatschap voor 2014 nog wordt voldaan :

Karel Lathouwers (Herentals)
Johan Torfs (Lubbeek)

Leon Vantomme (Merksem)

5-jaar lid : **Brigand** (Pazzi De Peuter)

Aloïs Aerts (Westerlo)
Eddy Broeckx (Westerlo)
Hilde Celis (Herentals)
Johan Colpa (Schiedam-NL)
Gilbert De Doncker (Beerse)
Paul Dockx (Pulderbos)
Ron Fierst van Wijnandsbergen
Jules Geerinckx (Herentals)
Jacky Hendrickx (Hasselt)
Paul Huybrechts (Herent)
Lodewijk Janssens (Meerle)
Emile Kennes (Scherpenheuvel)
Sam Laevers (Bekkevoort)
Hubert Lenaers (Brasschaat)
Tony Saenen (Schilde)

Frank Timmermann (Hamburg)Joost
Van Der Have (Beveren-Waas)
Pieter Van Kelst (Bonheiden)
Bart Van Kerckhoven (Scherpenh.)
Marijn Van Zundert (Kapellen)

Komen tevens in aanmerking voor een **Brigand** indien het lidmaatschap voor 2014 nog wordt voldaan :

Jurgen Beelaerts (Deurne)
Joselito Eeckhout (Leuven)
Willem Van Alsenoy (Antwerpen)

Zeldzame Amerikaanse munt brengt 4,6 miljoen dollar op

In de Amerikaanse stad Orlando is onlangs een gouden munt uit 1787 geveild voor een bedrag van 4,58 miljoen dollar. Omgerekend is dit zo'n 3,4 miljoen euro. Het gaat om een exemplaar van de eerste gouden munt die ooit in de Verenigde Staten werd geslagen.

De zogenaamde *Brasher Gold Doubloon* werd gemaakt door Ephraim Brasher en verscheen in 1779 voor het laatst op de markt. Hij werd toen verkocht voor een bedrag van 430.000 dollar. Volgens een woordvoerder van Heritage Auctions gaat het om een van de belangrijkste munten uit de geschiedenis van de Verenigde Staten omdat het de eerste gouden munt is die in het land werd geslagen en omdat er nog maar een paar van deze munten bekend zijn.

De munt bevat 26,66 gram goud. Op basis van de gebruikte hoeveelheid goud was de munt destijds 16 dollar waard en vandaag de dag 400 dollar. De *Brasher Gold Doubloon* bracht echter 4,58 miljoen dollar op.

Een andere zeldzame munt, de *Liberty Head nickel*, bracht tijdens dezelfde veiling 3,29 miljoen dollar (2,41 miljoen euro) op. Van deze munt, die in 1913 in Philadelphia uit koper en nikkel geslagen werd, zijn nog maar vijf exemplaren bekend.

3,3 miljoen voor biljet van 1000 dollar

Bij hetzelfde veilinghuis Heritage Auctions is ook een biljet van 1000 dollar geveild voor een bedrag van 3,3 miljoen dollar, omgerekend zo'n 2,4 miljoen euro. Volgens het veilinghuis is er tijdens een openbare veiling niet eerder zoveel betaald voor een bankbiljet. Het historische bankbiljet werd in 1890 uitgegeven. Er is slechts 1 ex. van bekend.

1	-	16	8.50	31	6.50	46	1.00	61	1.00
2	51.00	17	3.00	32	4.50	47	5.00	62	3.25
3	1.00	18	1.50	33	-	48	2.75	63	11.00
4	18.00	19	1.00	34	1.00	49	11.00	64	-
5	-	20	4.25	35	2.50	50	12.00	65	10.00
6	8.00	21	2.50	36	1.00	51	17.00	66	4.00
7	5.50	22	-	37	-	52	22.00	67	1.00
8	27.00	23	10.00	38	-	53	45.00	68	-
9	-	24	-	39	1.00	54	44.00	69	1.00
10	17.00	25	9.50	40	2.50	55	-	70	5.00
11	7.00	26	2.25	41	7.50	56	4.75	71	4.75
12	2.75	27	1.00	42	7.00	57	2.75	72	-
13	1.00	28	4.00	43	-	58	1.00	73	4.25
14	8.00	29	50.00	44	-	59	1.00	74	3.00
15	2.00	30	6.50	45	7.50	60	1.00	75	21.00

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite : www.numismatica-herentals.be/veiling
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.
- het bod wordt verhoogd als volgt :
 - 1-5 € : +25 cent
 - 5-10 € : +50 cent
 - 10-50 € : +1 euro
 - 50-100 € : +2 euro
 - + 100 € : +5 euro
- na afloop van de veiling, en na contante betaling, kunnen de kopers hun loten in ontvangst komen nemen.
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
- de veilingkosten: 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes !

1

5

6

14

nr	land	munt		kw	mat	inzet	
1	Rome	Otacilia Severa	sestertius - PUDICITIA	244-249	F	AE	20.00
2		Trebon. Gallus	antoninianus - Felicitas	251-253	ZF	Ag	15.00
3		Constantinus I	AE4 – herdenkingsmunt	RIC 3888	F	AE	1.00
4	Brabant	Filips IV	¼ patagon - Brussel	1628	F	Ag	15.00
5	Vlaanderen	Filips De Schone	stuiver - Brugge	ZD	F	Ag	15.00
6	België	Leopold I	2½ francs – gr hoofd montagespoor	1849	ZG	Ag	20.00
7		Leopold II	5 francs	1873 FR	ZF	Ag	10.00
8		Leopold II	1 centime	1887 VL	Pr	Cu	1.00
9		Albert II	10 x 1 frank staal	1994-1998 VL+FR	div	Fe	1.00
10	Brazilië	Republiek	40 reis (op 80 reis 1829)	1835	F	Cu	15.00
11	Duitsland	Oost-Afrika	20 heller (var. B/B)	1916	F/ZF	Cu	5.00
12		Republiek	5 mark Humbolt	1967 F	Pr	Ag	7.50
13		DDR	10 pfennig 1950 E	1950	ZF	Al	5.00
14	Frankrijk	Philippe IV	maille tierce à l'O long	ZD (1295)	ZF	Ag	35.00
15		Henri III	douzain	ZD	ZF	Ag	9.00
16		Polynesië	100 francs	1976	ZF	AE	1.00
17		Republiek	1 centime	L'an 7 A	Pr	Cu	18.00
18	Gr.-Brittan.	Elizabeth	sixpence - London	1575	F	Ag	25.00
19	Monaco	Louis II	2 francs	ZD (1943)	ZF	Al	5.00
20		Rainier III	1 franc	1977	Pr	Ni	1.00
21	Nederland	Willem III	1 cent	1877	F	Cu	1.00
22		Wilhelmina	25 cent 1939 + 1941		ZF	Ag	1.00
23		Kampen	florijn van 28 stuiver Matthias	1619	F	Ag	25.00
24		Holland	duit	1754	G	Cu	1.00
25	Nepal	Tribhuvan Vikram Shah	– 2 paisa	1919	ZF	Cu	2.00
26	Noorwegen	Haakon VII	1 kroon	1925	ZF	CuNi	1.00
27	Oostenrijk	Republiek	2 heller	1893	ZF+	AE	1.00
28	Rusland	Republiek	3 kopecke	1868	ZFR	Cu	1.00
29		Republiek	1 kopecke	1898	ZFR	Cu	1.00
30	Spanje	Filips III	½ real – Barcelona	ZD	ZF	Ag	19.00
31	Tibet		3 srang	1933	Pr	Ag	15.00
32	Tunesië	Habi Bourguiba	1 dinar	1970	ZF	Ag	7.00
33	Tr. da Cunha	Elizabeth II	1 crown Gough Island	2009	FDC	CuNi	6.00

18

23

30

33

34

36

39

47

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet	
34	Tr. da Cunha	Elizabeth II	1 crown	Nightingale Island	2011	FDC	CuNi	6.00
35		Elizabeth II	1 Crown		2009	FDC	CuNi	6.00
36	Zwitserland	Confederatie	5 francs	Henri Guisan	1989	Pr	CuNi	4.00
37	penningen	Nederland – pseudomunt	5 euro/Ecu		1996	FDC	-	5.00
38		Nederland – pseudomunt	5 euro	Maarten Tromp	1998	FDC	-	5.00
39		penning met beeltenis Karel V				FDC	CuNi	5.00
40		Monnaie de Paris – Charles De Gaulle			2000	FDC	AE	1.00
41	loten	Griekenland : 6 munten				div	AE	1.00
42		Malta : 13 munten				div	div	2.00
43		Ned. Antillen : 13 munten				div	div	1.00
44		USA : 9 quarter dollars			1976-2006	ZF	CuNi	1.00
45		Zuid-Afrika : 15 munten				ZF	div	1.00
46		wereld : 120 munten				div	div	2.00
47	medaille	225 jaar Ludwig von Beethoven (wit porselein, Meissen)				FDC	pors.	5.00
48	penning	Liberia	Bayern München		2006	FDC	CuNi	1.00

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet	
49	jetons	Reunies, fabrieksjetons, waarden 1+5+10+20+50+100			ZF	Al	7.00	
50	penning	Suske & Wiske (1995) + Lucky Luke (1997) in set			FDC	-	20.00	
51	primitief	Grote Chinese munt / penning (103mm, 234g)			ZF	AE	20.00	
52		Oost-Afrika	halssnoer van struisvogelschelpen		-	-	20.00	
53		Japan	7 stuks Magatama		ZF	-	50.00	
54	sets	FDC-set Nederland 1982+83+84+85+86			FDC	div	10.00	
55		Chili : 100 centavos			2006	FDC	Bi-M	1.00
56		Italië : 5-20-50 lire			FDC	div	1.00	
57		Turkije : 50-100-250 lira			2004	FDC	Al	1.00
58		Georgië : 1-2-5 thetri			FDC	Al	1.00	
59	biljetten	België	20 francs '1919'		30-07-1941	F/ZF	papier	1.00
60		België	100 francs '1933'		11-07-1939	F/ZF	papier	1.00
61		België	propagandabiljet 11.11.11 actie			Pr	papier	1.00
62		Algerije	50 francs		01-03-1945	ZG	papier	1.00
63	biljetten	Chili	5 centesimos gedrukt op 50 Pesos		ZD	F/ZF	papier	1.00

61

63

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
64	biljetten	Duitsland	100 mark – serie rood	07-02-1908	ZF+	papier	3.00
65		Duitsland	2 mark Darlehskassenschein	0103-1920	ZF	papier	1.00
66		Frankrijk	50 francs	06-10-1938	F	papier	1.00
67		Japan	namaak voor training/spel 1000 yen		FDC	papier	1.00
68		Malaya & Borneo	1 dollar	01-03-1959	ZF	papier	5.00
69		Pakistan	100 rupees	81/82	Pr	papier	5.00
70		Polen	5 zlotych	1944	ZF	papier	1.00
71		Rusland	250 roebel	1917	ZF	papier	1.00
72		Spanje	5 spanje	16-08-1951	F	papier	1.00
73		Tanzania	100 shilingi		ZF	papier	1.00
74		Yemen	1 rial		F	papier	1.00
75	biljetten	Zuid-Afrika	10 rand – Nelson Mandela		ZD	Pr	2.50

68

75

div = divers F = fraai ZF = zeer fraai Pr = prachtig
 Ag = zilver AE = brons-koper Fe = ijzer Cu = koper

FDC = fleur de coin UNC = uncirculated
 Ni = nikkel Al = aluminium Sn = tin

Kempisch noodgeld

Mol

De artikelreeks over Kempisch noodgeld verschijnt in het Numismatica-clubblad als voorpublicatie op een werk dat in 1915, in een samenwerking met Erfgoedcel 'Kempens Karakter', zal verschijnen in de reeks 'Het Vergeten Slagveld'. Hierdoor kunnen onze lezers reageren met aanvullingen en/of verbeteringen.

Onderstaande geldbons van 25- (blauw, 50 x 92 mm) en 100 centiemen (geel, 49 x 90 mm) zijn uitgegeven door het Plaatselijk Hulp- en Voedingscomiteit (A) van Mol in 1916.

Voorzijde : Nationaal Hulp- & Voedingscomiteit. - **Onderstand aan behoeftigen & werklozen A. 25** - Plaatselijk Comiteit te Moll. **GOED** voor aankopen van waren ter waarde van **25 centiemen / 100 centiemen**, te halen in het magazijn van het plaatselijk Comiteit en bij de handelaars. Deze bon wordt terugbetaald alleen aan de leveranciers, ten bureele Corbiestraat, I, elken voormiddag van 9 tot 12 ure, TOT DEN 15 SEPTEMBER 1916; na dien datum wordt hij waardeloos.

Moll, den I Augusti / 1 mei 1916. Namens het Comiteit :

De Voorzitter, O. Jeghers.

De Schatbewaarder, Edm. Van Iersel.

Rechts vertikaal kon een volgnummer worden ingevuld. Door het midden loopt een vertikale blauwe potloodstreep (ter ontwaarding ?).

De keerzijde is telkens blanco. Opvallend is dat beide biljetten slordig/haastig werden afgeknipt (van een groter vel). Deze 2 biljetten bevinden zich in de privéverzameling van Koen Muësen, Kasterlee.

Edm. Van Iersel (schatbewaarder)

Edm. Van Hoof (burgemeester)

Schatbewaarder **Edmond Van Iersel** was lakenfabrikant en eigenaar van een spinnerij te Mol en behoorde zo tot de gegoede stadsburgerij. Tijdens WOI werd zijn fabriek stilgelegd, de riemen en de kammen werden door de bezetter weggenomen en gans de wol- en dekenvoorraad aangeslagen. Voorzitter (de vroegere ondervoorzitter) **Oscar Jeghers** (°Merksem 1862) was pastoor-deken van Mol-Centrum vanaf 1909.

Samenstelling van het lokaal comité : Voorzitter : baron Van Eetvelde, ondervoorzitters : deken Oscar Jeghers en burgemeester Edmond Van Hoof, schatbewaarder : Edmond Van Iersel, secretaris : H. Cardinaels. Leden : Bellefroid, directeur zinkfabriek Wezel, onderpastoor Bouwen, Georges Cools, Gustaaf Helsen, vrederechter Janssen, J. Krings, Jacob Smits, kunstschilder en Jozef Smolderen, notaris.

Het kantonnaal comité van Mol bestond uit lokale gezagsdragers, aangevuld met invloedrijke burgers : notaris J. Smolderen (Mol), burgemeester Janssens (Geel), kandidaat-notaris Wouters (Balen), burgemeester Heylen (Meerhout), gemeentesecretaris Boogaerts (Olmen).

Jacob Smits (°Rotterdam 1855), een ingeweken Nederlander en neo-impressionistische kunstschilder, in 1902 tot Belg genaturaliseerd, genoot in Belgische kunstkringen groot aanzien. Niet verwonderlijk dat hij als quasi-notabele deel uitmaakte van het bestuur der ondersteuningswerken. Tijdens WOI legde Smits zijn penseel neer en zette zich in als voorzitter van het Mulse kantonnale Voedingskomiteit, omdat hij zichzelf daarvoor beter geschikt vond dan de

deken en bovendien veel beter Duits sprak. Hij bezocht ook regelmatig de vergaderingen van het kantonnaal Voedingskomité te Turnhout om de resultaten van zijn onderhandelingen met de Nederlanders, omtrent het bekomen van veevoeders, haver, gerst (samen met Majoie) te melden. Jacob Smits had sinds 1888 zijn 'stek' in Mol-Achterbos. Het naar hem genoemde museum is sinds 1977 ondergebracht in de voormalige pastorie van Mol-Sluis. (K.M. en dagboek van Frans Meeus, Geel)

Onderstaande bonnetjes, zonder datum, uitgegeven door de gemeente Mol zijn ons bekend :

Voorzijde : Gemeente Moll - Ondersteunings-Comiteit - **GOED** voor **25 centiemmen** voor aankoop van waren in 't Gemeentemagazijn.

Deze bon is enkel geldig voor den eigenaar en op vertoon van het ondersteuningsboekje en heeft slechts waarde in 't Gemeentemagazijn.

Links een ronde paarse gemeentestempel : *Gemeentebestuur Moll * Pr. Antwerpen **, met een geblokt wapenschild. Linksboven een geschreven volgnummer : Nr 282. Deze bon heeft een gele kleur, de keerzijde is blanco. Bron : privé verzameling van Alain Debelder (Antwerpen).

Deze beige kartonnen bon (50 x 70 mm), zonder datum, draagt de handtekeningen van de burgemeester en de gemeentesecretaris.

Bron : privé verzameling van Paul Steven (Maaseik).

Voorzijde : N° ... **GEMEENTE MOLL** - Ondersteuningskomiteit - **GOED** voor **vijftig centiemen**, tot aankoop, te Moll, van allerlei koopwaren. Voor waarborg der gemeente,

De gemeentesekretaris,
De Burgemeester,

K. Noukens
Edmond Van Hoof

Keerzijde : blanco met gemeentelijke stempel.

Burgemeester **Edmond Van Hoof** had een textiel fabriek op de hoek van de Broquevillestraat waar men pastoors- en paterskleren vervaardigde.

Uit het Oorlogsdagboek van E.H. Karel Helsen (Maan 22 februari 1915):
Er heerscht veel ellende, en ware het niet dat Amerika ons bloem en Holland brood zond, er zou een wreede hongersnood woeden. Voortaan zal ons wekelijks 'n 7.000 kilos brood uit Holland toekomen aan 0,78 fr het brood van bijna 3 pond. Wekelijks ook wordt iederen persoon 1250 grammen Amerikaanschen bloem verstrekt.

Onderstaande **rantsoenbonnen** in verschillende kleuren (30 x 55 mm), ook weer zonder datum, bevinden zich in het Koninklijk Penningkabinet te Brussel. Ze behoren tot de schenking van De Jongh in 1922.

Kleuren : 1 blauw, 2 grijs, 3 paars, 4 en 5 oranje, 6 geel en 7 groen.

Gemeentemagazijn Moll

Goed voor (1-7) rantsoenen
rechts : vertikaal een volgnummer
onder : Tickets Meurice, Brussel
en inventarisnummer De Jongh
links : Z n° 20646 11-4-53
De keerzijde is blanco.

Het magazijn bevond zich in het lokaal van de Teekenschool - Markt.

Nog van de **Gemeente Moll - Ondersteuningskomiteit**, soortgelijke kartonnen ticketten, zonder datum, van 50c (grijs 30x55mm) en van 1fr (bruin 30x56mm). Bron : privé verzameling van Paul Sleven (Maaseik).

GEMEENTE MOLL - Ondersteuningskomiteit - Goed voor 0.50 / Goed voor 1.00 tot aankoop te Moll van allerlei koopwaren

Centraal een grote 1 in rode opdruk

Rechts : vertikaal gestempelde volgnummer in zwarte inkt : 3014 / 0212

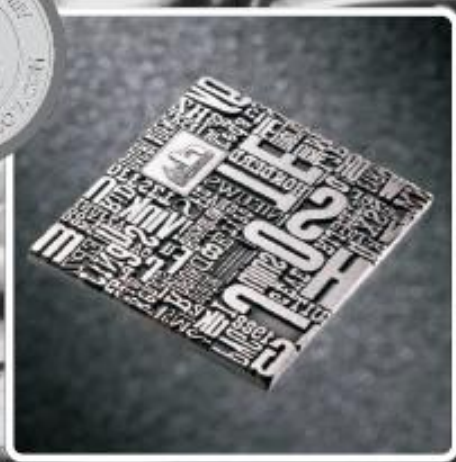
Onderaan : Druk. Meurice, Brussel T. 8000

De keerzijde draagt de gemeentelijke stempel (gedeeltelijk).

MAUQUOY
MEDAL
COMPANY

Industrieweg 12 B-2280 Grobbendonk Belgium
medal@mauquoy.com
tel + 32 (0)14 50 79 10 fax + 32 (0)14 51 78 81
www.mauquoy.com

MEDAILLES

De eerste Britse munten

nieuw boek van Chris Rudd - 2013

De eerste munten, geproduceerd op Britse bodem, zoals elders, waren voornamelijk bedoeld voor de handel en om de oorlogsvoering te bekostigen, in de periode 120 BC - AD 45. Ze werden geslagen ten oosten van de Severn en ten zuiden van de Humber, dit in opdracht van lokale koningen en stamhoofden. In deze periode van ca. 150 jaar sloegen de vroege Britten hun eigen lokale muntslag tot de Romeinen hen in AD 43 een halt toeriepen. Zo'n 100 verschillende muntheren van een 12-tal verschillende stammen produceerden ca. 1.000 verschillende munttypes. De meeste afbeeldingen op deze eerste Britse munten spreken nog steeds tot de verbeelding.

Auteur Chris Rudd in zijn *'Britain's First Coins'* gidst u doorheen deze materie op een anschouwelijke manier met niet minder dan 300 foto's en een verhelderend verhaal. Het werk kan besteld worden direct bij : Chris Rudd - PO Box 222, Aylsham, Norfolk, NR11 6TY (UK) of via mail : liz@celticcoins.com.

In een reeks over de geschiedenis
van de hoofdstad

vrijdag 21 februari 2014 - 19u

lezing door Régis Renard

'Les Jetons de Bruxelles'

Bibliotheek

Kardinaal Mercierplein 10

1090 Jette

Vrouw ontkent betaling met vals briefje 500 euro

Het Nieuwsblad

Gerda V. uit het Limburgse Ham verscheen voor de strafrechtbank omdat ze verdacht wordt van valsmunterij. Drie jaar geleden was ze samen met een man iets gaan eten in De Wilde Vespers in Herentals. Ze zou daar een vals briefje van 500 euro hebben laten wisselen.

'De man heeft het eten betaald en V. vroeg aan de kelner om 500 euro te wisselen zodat ze haar deel kon betalen aan haar tafelgenoot', zei procureur Inge Delissen. Zowel de zaakvoerder als de kelner heeft de beklagde met 100% zekerheid herkend als de dame die het valse briefje overhandigde. Zelf beweert ze dat men haar verwart met iemand die veel op haar lijkt.' Volgens de advocaat van Gerda V. zijn de feiten gebeurd op een plaats waar ze toen niet was en heeft iedereen dubbelgangers.

za 1 feb **32e Salon du Papier-monnaie de Paris** 9-17u
Hôtel Kyriad Paris-Est 4 Rue du 8 Mai 1945, 75010 Parijs
www.papier-monnaie.com mm@afep.info

za 1 feb **The London Coin Fair** 10-16u
Holliday Inn, Bloomsbury Coram Street London

**THE LONDON
COIN FAIR**

zondag 2 februari 2014 **Nationale Ruilbeurs St-Niklaas** 9-16 u
Lokaal Den Hof (Gildenhuis) Hendrik Heymanplein 7, 9100 St-Niklaas

zo 2 feb **46e Bourse Numismatique** 8.30-17u
Salle Jean Villar 9 Boulevard Héloïse, Argenteuil (F)

7-9 feb **World Money Fair Berlin** 10-18u
Estrel Convention Center Sonnenallee 225, Berlin
www.worldmoneyfair.de Ehrengast: Münze Österreich

**WORLD
MONEY
FAIR '14**
7.-9. Februar
February 7th-9th

za 15 feb **MEDEC** 12.30-16 u
medailles - eretekens - decoraties
zaal Rugeghof Frans Van Dijkstraat 46, Deurne
users.skynet.be/medec Hugo Jacobs 03-6455018

zo 16 feb **Münzbörse 'Petermännchen' Trier** 10-16u
Saar-Mosel-Halle (Schulzentrum), Konz www.muenzfreunde-trier.de

In 2013 zijn 88.491 oude Belgische frankbiljetten bij de Nationale Bank van België (NBB) ingeruild in euro. Eind december 2013 waren nog 15.300.709 Belgische frankbiljetten in omloop.

'Er komen nog steeds Belgische bankbiljetten binnen. In 2013 iets minder dan het jaar voordien", zegt Guy Bertels van de Nationale Bank. In 2012 werden nog 111.082 biljetten binnengebracht. 'De mensen vinden die biljetten in allerlei omstandigheden terug: bij een erfenis of een verhuis en dergelijke meer. Maar het aantal dat wordt binnengebracht, mindert wel elk jaar.' De oude biljetten kunnen nog steeds in euro omgewisseld worden bij de NBB.

2004 was het laatste jaar om oude munten in te ruilen. HLN.be-nieuws

Numismatische agenda

februari 2014

za 1	EGMP Dendermonde -t'Klokske -Pijndersln 90, Denderm AEN Soignies - Art&Culture, Rue d/l Régence, Soignies N.K. Hasselt - C.C. Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12-17 u 14.30-16 u 13-17 u 13.30-17 u 8-11 u
zo 2	EGMP Leuven - Palais de Buc's, JP Minckelersstraat 130 EGMP ZW-VI – Kartouchke – Ingelmunsterstr. 8, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal – rue Gouttier 11, Couvin AEN Saint-Georges – Rue Reine Astrid 69, St-Georges N. Edelweissje - St-Katarina - N. Cleymanslaan 1, Hasselt Coll. Sonégiens - École, Rue Général Henri 27B, Soignies Nationale Ruilbeurs St-Niklaas Den Hof - H. Heymanplein 7, 9100 St-Niklaas	9-12 u 8.30-12 u 9-12 u 8-12 u 8-12 u 8.30-12 u 9-16 u
di 4	AEN Brussel -Bowlmaster, A.Van Zandestr 45, 1080 Bru	vanaf 18u
vr 7	NK Berthout- St-Catharina, Markt 28, St-Katelijne-Waver	19-22.30u
za 8	EGMP Antverpia - Ruggehof, Frans Van Dijkstr, Deurne AEN Nijvel -C. St-Gertrude - Faubourg de Mons 1, Nijvel AEN Verviers–École St-fiacre, Rue du Husquet 26, Dison Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12.30-16 u vanaf 14 u 8 - 12 u 13.30-17 u 8 - 11 u
zo 9	EGMP Herentals-St-Antonius, Kapucijnenstr, Herentals AEN Vielsalm – salle du Quartier de la gare, Vielsalm St-Truiden - Oud Atheneum - Zoutstraat, 3800 St-Truiden	8.30 - 12 u 9 - 12 u 7.30 - 12 u
ma 10	EGMP Brugge – C.M. – Moerkerksestwg. 118, St-Kruis	vanaf 19 u
di 11	N.K. Zeeland - Dauwendaele - Vrijlandstr 59, Middelburg	18.30-21 u
wo 12	N.K. Brabant -Bar le Duc, Korenbrugstr, s-Hertogenbosch	20-21.30 u
za 15	MEDEC - zaal Ruggehof, Frans Van Dijkstr. 46, Deurne Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12.30-16 u 13.30-17 u 8-11 u

zo 16	EGMP Gent - Sp Gouverneurswoning, Buitenhof 35 Gent EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik - Collège St-Servais - 104 rue St-Gilles, Luik Numismatica Wetthra - CC De Poort, Markt 27, Wetteren Go Collections - Centre Culturel - Rue Haute 1, Gosselies	9-12 u 13-16 u 9-13 u 9-12.30 u 8.30-12 u
di 18	N.K. Limburg - 't Pruuske, Hoogbrugstraat 9, Maastricht	van 19.30u
za 22	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Achter Olmen - T.I. St-Jansberg - Weerterstwg., Maaseik Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17 u 13-16 u 8-11 u
zo 23	EGMP Aalst - S.C. Immerzeel - R. Novarumlaan 4, Aalst EGMP Tienen - 't Hoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen AEN La Louvière – M. du Peuple de Houdeng-Aimeries	9-12.30 u 9-12 u 8.30-12 u

Р

Symbool voor de Russische roebel

Volgens recente mediaberichten zou de Nationale Bank van Rusland gewonnen zijn om een symbool voor de roebel te lanceren, dit in navolging van de US-dollar (\$), de Britse Pond (£), de Japanse Yen (¥), onze euro (€), ... en om het internationaal karakter van hun munt te benadrukken. Het idee dateert reeds van de jaren 1990, maar belandde in de koelkast wegens andere prioriteiten. Maar nu lijkt het menens !

Uit 1.000 ontwerpen liet de Russische Bank, via hun website, het grote publiek kiezen en kwam zo tot een top-5. Een grote meerderheid was echter gewonnen voor de cyrillische R (die eruit ziet als onze P) met een horizontaal streepje. Midden december 2013 werd het nieuwe symbool reeds bekend gemaakt aan het brede publiek en wordt geleidelijk aan geïmplementeerd in het dagelijkse gebruik, o.a. op de keyboards van computers en op officiële documenten. Het is weliswaar nog even wachten vooraleer het teken verschijnt op nieuwe munten en biljetten

MAUQUOY

Numismatische agenda

maart 2014

za 1	EGMP Dendermonde -t'Klokske -Pijndersln 90, Denderm AEN Soignies - Art&Culture, Rue d/l Régence, Soignies Diestse Studiekring - zaal Elckerlyc -CC Begijnhof Diest N.K. Hasselt - C.C. Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12-17 u 14.30-16 u 14.30-18u 13-17 u 13.30-17 u 8-11 u
zo 2	EGMP Leuven - Palais de Buc's, JP Minckelersstraat 130 EGMP ZW-VI – Kartouchke – Ingelmunsterstr. 8, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal – rue Gouttier 11, Couvin AEN Saint-Georges – Rue Reine Astrid 69, St-Georges N. Edelweissje - St-Katarina - N. Cleymanslaan 1, Hasselt Coll. Sonégiens - École, Rue Général Henri 27B, Soignies	9-12 u 8.30-12 u 9-12 u 8-12 u 8-12 u 8.30-12 u
di 4	AEN Brussel -Bowlmaster, A.Van Zandestr 45, 1080 Bru	vanaf 18u
vr 7	NK Berthout- St-Catharina, Markt 28, St-Katelijne-Waver	19-22.30u
za 8	AEN Nijvel -C. St-Gertrude - Faubourg de Mons 1, Nijvel AEN Verviers–École St-fiacre, Rue du Husquet 26, Dison Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	vanaf 14 u 8-12 u 13.30-17 u 8-11 u
zo 9	AEN Vielsalm – salle du Quartier de la gare, Vielsalm St-Truiden - Oud Atheneum - Zoutstraat, 3800 St-Truiden	9-12 u 7.30-12 u
ma 10	EGMP Brugge – C.M. – Moerkerksestwg. 118, St-Kruis	vanaf 19 u
di 11	N.K. Zeeland - Dauwendaele - Vrijlandstr 59, Middelburg	18.30-21 u
wo 12	N.K. Brabant -Bar le Duc, Korenbrugstr, s-Hertogenbosch	20-21.30 u
za 15	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Veiling 120 - Jean Elsen & Zonen n.v. Tervurenlaan 65, 1040 Brussel	13.30-17 u 8-11 u
zo 16	EGMP Gent - Sp Gouverneurswoning, Buitenhof 35 Gent EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik - Collège St-Servais - 104 rue St-Gilles, Luik	9-12 u 13-16 u 9-13 u

zo 16	Numismatica Wetthra - CC De Poort, Markt 27, Wetteren Go Collections - Centre Culturel - Rue Haute 1, Gosselies 29e Internationale Beurs Numismatica Antverpia Extra Time - Louisalei 24, 2060 Hoboken	9-12.30 u 8.30-12 u 9-16 u
di 18	N.K. Limburg - 't Pruuske, Hoogbrugstraat 9, Maastricht	van 19.30u
za 22	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Achter Olmen - T.I. St-Jansberg - Weerterstwg., Maaseik Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17 u 13 -16 u 8 - 11 u
zo 23	EGMP Aalst - S.C. Immerzeel - R. Novarumlaan 4, Aalst EGMP Tienen - 't Hoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen AEN La Louvière – M. du Peuple de Houdeng-Aimeries	9-12.30 u 9-12 u 8.30-12 u
za 29	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17 u 8 - 11 u
zo 30	24e Grote Ruildag - Numismatica Brugge en Het Vrije KTA Internaat De Zwaan - Rijselstr. 3, 8200 St-Michiels Internationale Muntenbeurs Tilburg De Druiventros - Bosscheweg 11, Berkel-Enschot (NL)	9-15 u 9-15 u

EGMP-penning-2014

N.a.v. haar 10-jarig bestaan organiseert Numismatica Herentals de jaarlijkse Algemene Vergadering van het EGMP. Deze zal doorgaan in Hotel Karmel, Grote Markt, zaterdag 31 mei 2014. We nodigen onze leden uit om talrijk deze dag mee te beleven.

Elk EGMP-lid hierop aanwezig ontvangt de gratis aanwezigheids-penning (30 mm). Deze zal een afgeleide zijn van onze medaille 'Poorter' (10 jaar lidmaatschap). Daar deze penning in een gelimiteerde oplage wordt aangemaakt (80 ex.) is het aanbevolen deze te reserveren bij de EGMP-penningmeester, via mail: raymond.de.marie@telenet.be, of gsm. 0473-415373. Zo ben je zeker om er een te ontvangen !

Tevens zal een zilveren- (55 €) en een bronzen versie (8 €) van deze penning uitgegeven worden. Deze dienen te worden besteld, uitsluitend via voorafbetaling op de bankrekening van het EGMP : BE26 9795 4273 6829 (ARSPBE22) met vermelding van het aantal penningen in 'zilver' en/of 'brons'. Deze inschrijvingen worden afgesloten op 1 april 2014.

(zie ook uw Muntklapper 81)

za 1 maart 14.30-18u

Diestse Studiekring voor Numismatiek

activiteit met 2 lezingen en ledenveiling

- Ghenge ende gheve in Grave - Ron Fierst
 - Muntenslag van Edward VIII - V. Caelenberghe
- zaal Elckerlyc - Cult. Centrum Begijnhof, Diest

8-9 maart **Numismata München**
MOC Veranstaltungszentrum - Lilienthalallee 40

9.30-16 u
www.numismata.de

Jean ELSÉN & ses Fils s.a.

NUMISMATISTS

za 15 maart **VEILING 120**
tel. 02-7346356 info@elsen.eu

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel
www.elsen.eu fax 02-7357778

zo 16 maart 9-16 u

29e Internationale Beurs Numismatica Antverpia

Sporthal Extra Time Louisalei 24, 2060 Antwerpen
albrecht.beyts@telenet.be 03-8274778

zo 23 maart
De Nobelaer
info@mpo.nl

MPO-Beurs Etten-Leur 10-16 u
A. van Berchemlaan 2, Etten-Leur (NL)
www.mpo.nl 030-6063944

zo 30 maart 9-15 u
24e Grote Ruildag Numismatica Brugge & Het Vrije

KTA Internaat De Zwaan Rijselstraat 3, 8200 Brugge
numismatica@telenet.be tel. 050-825372

zo 30 maart **Internationale Muntenbeurs Tilburg** 9-15 u
Hotel De Druiventros Bosscheweg 11, Berkel-Enschot (NL)
www.muntenbeurs-tilburg.nl muntenbeurs@gmail.com 06-51800052

Willem van Alsenoy

Numismaat

Postbus 333 2000 Antwerpen

0495-511016

willem@vanalsenoy.com

www.vanalsenoy.com

**Wij kopen al uw edelmetalen, munten, oud goud ,
gouden en zilveren lingots, juwelen, tafelzilver e.d. !!!**

Ook voor uw andere munten geven wij de betere prijs !!!

De expertise kan steeds bij ons in de winkel of bij u thuis gebeuren

Brumunt, Gistelse Steenweg 381, B-8200 Brugge 2, België

Tel: +32 50 71 85 06, Mobiel: +32 478 36 27 95, info@brumunt.be

openingsuren: Maandag, dinsdag, woensdag van 14.00 tot 18.00 uur

Donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur

Wij verkopen ook gouden en zilveren munten en lingots,

Alle euro-, Belgische- en wereldmunten

Benodigheden voor elke verzamelaar, diverse catalogi,

mooie loten postzegels en zoveel meer.

Gerda & Hugo DE BEUL / FILATIS2

WIJ BIEDEN ALLES VOOR DE VERZAMELAARS VAN MUNTEN EN
BANKBILJETTEN - PRENTKAARTEN - TELECARDS - CATALOGI

Grote specialiteit benodigheden

Vraag onze bijzondere voorwaarden voor grote afname

e-mail: debeul@evonet.be

website: www.filatis2.com

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

ONZE EXPERTEN SCHATTEN GRATIS UW VERZAMELING EN BETERE
MUNTEN DIE WORDEN INGELEVERD VOOR ONZE VEILINGEN.
DE CATALOGUS WORDT IN HEEL DE WERELD VERSTUURD.
OP ONVERKOCHTE LOTEN ZIJN ER GEEN KOSTEN.

VEILING 120

15 MAART 2014

Kelten, Grieken, Romeinen,
Byzantijnse en Oosterse munten.
Middeleeuwse en moderne munten.
Penningen en jetons.

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.
Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu